

Granskningsutlåtande

Detaljplan för Smedslätten 1:1 i stadsdelen

Smedslätten i Stockholm Dp 2012-15737

Innehåll

Sammanfattning	1
Bakgrund	2
Synpunkter inkomna under granskning	2
Synpunkter inkomna under samråd och granskning som ej tillgodosetts	12
Stadsbyggnadskontorets ställningstagande	12
Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande	13

Sammanfattning

Behovet av förskoleplatser i Bromma är stort och därför provas byggnation av en ny förskola om sex avdelningar vid Korsvägen, inom fastigheten Smedslätten 1:1. Fastigheten ägs av Stockholms stad. På platsen har förskoleverksamhet bedrivits i byggnader med tidsbegränsat bygglov.

Förslaget prövar en permanent förskola på platsen med en ökning av antal platser. Den omgivande naturen medför höga kvaliteter till förskolan och förskolegården kan anpassas för att bevara träd samt skapa en trevlig, grön och upplevelserik miljö för barnen.

Planförslaget ställdes ut för granskning 2020-09-02 – 2020-09-29. Under granskningen har 18 yttranden inkommit. Flertalet remissinstanser har ingen erinran mot planförslaget. Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker förslaget under förutsättning att en översiktlig markundersökning görs i området. Stockholm Vatten och Avfall informerar om nya förhållningsregler för matavfall samt ledningsnätets placering och kapacitet i området och efterfrågar en komplettering av dagvattenutredningen. De flesta sakägare och övriga boende som framfört synpunkter informerar om dagens trafiksituation på platsen och önskar att frågan utreds ytterligare med tanke på ökade trafikmängder, buller och säkerhet. Även ny byggnads ianspråktagande av naturmark ifrågasätts.

Stadsbyggnadskontoret

Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

Kontoret bedömer att synpunkterna inte föranleder ändringar av plankartan. Inkomna synpunkter föranleder komplettering och förtydligande av planbeskrivningen. Dagvattenutredningen uppdateras och information om att en markundersökning ska göras i genomförandeskedet införs i planhandlingarna. Efter intern dialog har gestaltungsbestämmelserna justerats. Kontoret föreslår att förslaget till detaljplan antas.

Bakgrund

Förslagets syfte och huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra att en förskola kan byggas öster om Äppelviksskolan. Förskolan ersätter befintlig förskola med en huvudbyggnad i två våningar och en större förskolegård. Syftet är även att i samband med en utökning av förskolegården säkra att delar av naturkaraktären kvarstår.

Granskning

Aktuell detaljplan ställdes ut för granskning under perioden 2020-09-02 – 2020-09-29. Information skickades ut enligt sändlista till remissinstanser, berörda sakägare enligt fastighetsförteckningen samt andra intressenter som under samrådet skriftligen framfört synpunkter. Övriga informerades genom annons i Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet 2020-10-02. Planförslaget visades i FYRKANTEN i Tekniska Nämndhuset samt på stadsbyggnadskontorets hemsida, www.stockholm.se/detaljplaner.

Synpunkter inkomna under granskning

Nedan redovisas en sammanfattning av de synpunkter som inkom under granskningen. Synpunkterna i sin helhet finns att tillgå på stadsbyggnadsexpeditionen. Stadsbyggnadskontorets kommentarer och ställningstagande redovisas i kursiv stil efter varje ämne.

Remissinstanser

Länsstyrelsen

Länsstyrelsen har inget att erinra mot planförslaget enligt 5 kap. 22 § PBL.

Lantmäteriet

Ingen erinran.

Trafikverket
Ingen erinran.

Trafikförvaltningen
Ingen erinran.

Luffartsverket
Ingen erinran.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker planförslaget under förutsättning att en översiktlig markundersökning görs i området. Både jord och grundvatten ska provtas. Provtagningen ska kompletteras med undersökning av klorerade lösningsmedel. Miljöförvaltningen fattar detta beslut enligt delegation från miljö och hälsoskyddsnämnden.

Sedan samrådet har en dagvattenutredning tagits fram och planbeskrivningen kompletterats med en beskrivning av hur dagvattnet ska tas om hand. Planbeskrivningen har också kompletterats med en text om att de träd som behöver tas bort, om möjligt bör placeras ut i skogsområdet.

Det har inte gjorts någon översiktlig provtagning av föroreningar i mark. Även om det inte finns något som tyder på att det bedrivits förorenande verksamhet inom planområdet kan markföroreningar ändå finnas om det har förekommit spill eller dumpning på platsen. Det har också funnits en kemptvätt i fastigheten intill det aktuella planområdet, varför även provtagning av klorerade lösningsmedel ska ske i planområdet. Upplysningsvis meddelas att om markföroreningar upptäcks ska miljöförvaltningen underrättas.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Byggaktören ska utföra markundersökning inför byggnation. Sisab avser utföra markundersökningsrapport i samband med den geotekniska undersökningen. Planbeskrivningen kompletteras med att översiktlig markundersökning ska utföras inför byggnation.

Stockholm Vatten och Avfall

Stockholm Vatten och Avfall ser positivt på tilläggen kring angöring för sopbil samt dragavstånd i planbeskrivningen. Dragvägen ska även vara plan, hårdgjord och fri från hinder. Luntning bör ej överstiga 1:20. Viktigt att säkerställa att planerat avfallsutrymme är dimensionerat för den planerade verksamheten. Utrymme framför kärl bör av arbetsmiljöskaal vara minst 1,5 meter.

Fr.o.m. den 1 januari 2021 blir det obligatoriskt med matavfallsinsamling för verksamheter som serverar fler än 25 portioner per dag. För förskolan rekommenderas en kombitank där både matavfall och fett samlas in.

Ledning för vatten-och spillvattenanslutning finns i Korsvägen. Det befintliga ledningsnätet för spillvatten saknar kapacitet. Ny ledning behöver byggas fram till förbindelsepunkten i Korsvägen. Eventuell intern pumpning av spillvatten till förbindelsepunkt bekostas ej av Stockholm Vatten och Avfall. Lägsta vattentryck i förbindelsepunkt motsvarar nivån +50m vilket vid normalt anordnande av installationen kan innebära att intern tryckstegring erfordras för tappställen över nivån +30m. Sådan tryckstegring bekostas ej av Stockholm Vatten och Avfall. Det befintliga ledningsnätet för vatten saknar kapacitet. Ny ledning behöver byggas fram till förbindelsepunkten i Korsvägen.

Hanteringen av dagvatten skall följa Stockholms stads dagvattenstrategi ”Stockholms väg till en hållbar dagvattenhantering”. Det är viktigt att markhöjder och grönytor planeras så att dagvatten kan tas om hand (fördröjning och rening) inom fastigheten. Därefter kan avledning ske till kommunalt ledningsnät. Det finns inget befintligt, separat ledningsnät för dagvatten i anslutning till planområdet idag. Trots det ska man inom fastigheten i samband med nybyggnation skilja på spill- och dagvattenledningar fram till förbindelsepunkt, detta för att möjliggöra ett framtida duplikat system i allmän gata.

Dagvattenutredningen till planförslaget bör kompletteras enligt stadens *Checklista till dagvattenutredningar för planprogram och detaljplan* med punkter under rubrik Dagvattenflöden och fördröjningsbehov samt rubrik *Föreslagen dagvattenhantering*. Det saknas punkter enligt checklistan för dessa rubriker och man bör vid justering även se i kolumn *Önskat redovisningssätt*, detta då exempelvis uppgifter om flöden inte redovisats enligt checklistan. Även punkter under rubrik Helhetsbild av dagvattenhanteringen bör kompletteras i utredningen. Bland annat bör antagen reningseffekt för respektive anläggning redovisas.

Då Stockholm Vatten behöver ersätta befintliga ledningar med nya ledningar för att kunna försörja skolan så behövs en tät dialog angående tidplan. Stockholm Vatten avgör var förbindelsepunkter ska placeras. I övrigt inget att erinra.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

*Dagvattenutredningen har kompletterats enligt synpunkt.
Planbeskrivningen kompletteras angående ledningar.*

Stockholm Exergi
Ingen erinran.

Storstockholms brandförsvär
SSBF har tidigare yttrat i ärendet i samrådsskedet. SSBF har inget ytterligare att erinra i detta skede.

Sakägare enligt fastighetsförteckningen

JH

Den närboende kräver en studie av trafik vid lämning och hämtning på Korsvägens vändplan. Korsvägen är mycket smal samt med tillåtande avgiftparkering. Dagens situation är ohållbar med tillfälligt parkerade bilar vid garageuppfarterna, som hindrar boende att komma ut, framförallt vintertid med snö och is då till och med trottoar utnyttjas av motorfordon. Detta skapar friktion mellan boende och dagisföräldrar. Den närboende kräver förbud att lämna barn med bil utmed Korsvägen samt planlägga så det inte blir möjligt.

Den närboende kräver studie av sprängning och inspektion samt vibrationsmätare innan sprängning påbörjas. Ifall detta ej sker kommer byggnationen att polisanmälas och eventuell åverkan på fastigheten på grund av sprängning lagföras. Kräver detaljerad plan och beskrivning på större vändplan inkluderande stödmur mot fastighet Gamla Vägen 7. Det ytterligare buller och dieselavgaser av transporter som redan idag är ett stort problem behöver tas i beaktande.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Vid sprängningsarbeten sker inspektioner enligt särskilda regler, vilka måste beaktas. Den utökade vändplanens utformning mot bostadsfastigheten i norr bör göras i dialog med fastighetsägare. Detaljplanen medger dock att till exempel stödmurar får utföras utan grannhörande. Angående trafik på Korsvägen, se kommentar under rubrik Trafik nedan.

EK, JK

De närboende anser att en utökning av verksamheten skulle innebära att ljudnivån, som är mycket störande redan nu, skulle öka kraftigt och undrar om bullerskydd planeras. Lämning, hämtning på Korsvägen skulle innebära trafikchaos, dessutom skulle både buller och luftföroreningar öka. Borgberget är en del av Stockholms

ekologiska infrastruktur. Ett område som är ekologiskt särskilt betydelsefull och mycket betydelsefullt för oss som bor i området. Vi motsätter oss starkt den planerade utbyggnaden.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Bullerplank eller liknande mellan förskolegården och bostäderna förslås inte. Ljudnivåerna har inte utretts. Kontoret bedömer dock att nivåerna är acceptabla. Gällande trafik se kommentar nedan, rubrik Trafik. Gällande natur se kommentar nedan, rubrik Natur.

JW, BW

De närboende påpekar att barackerna som funnits tidigare var en tillfällig lösning och nu ska det inte bara bli permanent utan även utökas. De är oroliga över mängden trafik som kommer tillkomma. Gatan känns idag lugn och ej så trafikerad. De flesta som rör sig här gör det till fots eller cykel, bilar är något helt annat. De går upp till förskola och skola på Nyängsvägen varje dag och vet hur mycket trafik där finns och anser att samma situation på Klövervägen vore otroligt tråkigt.

De anser att den underbara, vackra skogen ger ro och stillhet och ställer sig frågande till hur man kan planera att lägga förskolans gård rakt in skogen. Det blir skuggigt och kallt större delen av året eftersom solen inte kommer att nå ner över trädkropparna. Varför inte lägga den utmed Äppelviksskolan om man nu ska ta en del av skogen, då störs inga grannar av ökat ljud och insyn och man inkräktar inte lika mycket på skogen. Om man nu behöver en ny förskola, varför inte lägga den vid Solviksbadet? Gott om parkering, ljus och soligt för barnen och man stör inga grannar.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Se kommentarer under rubrik Trafik, Natur och Tidigare bygglov och alternativa placeringar nedan.

MB, BB

De närboende motsätter sig planen att ersätta befintlig förskola med en dubbelt så stor byggnad för dubbelt så många barn och en därtill dubbelt så stor gård på bekostnad av värdefull naturmark och de konsekvenser detta medför. De avstyrker planerad utbyggnad, men kan acceptera en fortsatt verksamhet för 50 barn inom nuvarande gränsområde.

De anser att en påtagligt ökad trafik kommer att skapa en kaotisk trafiksituation med risk för olyckor på den trånga skolgårdspassagen och på Korsvägen och Klövervägen samt ökat buller. Fler parkerade

bilar på Korsvägen och Klövervägen intill utfarterna försvårar och ökar risken för olyckor på grund av skymd sikt.

Utomhuslek på befintlig förskolegård, som ligger högre än bostäderna, innebär att ljudnivån ofta är hög, skrikig och störande och att ljudet dessutom förstärks, eftersom gården enbart består av berg och asfalt och saknar markvegetation på grund av slitage. Dubbelt så många barn kommer att öka både ljudnivå och slitage på naturen. En förskjutning av nya byggnaden mot söder medföra att ytterligare lekmöjligheter förlägga närmare gårdsgränsen där nuvarande byggnad nu ligger, vilket kommer att medföra mer störande ljud. Bullerplank är förfulande och tråkigt men kan kanske bli nödvändigt.

De anser att den för närboende och övrig allmänhet väl utnyttjade och uppskattade skog kommer att ytterligare påtagligt minimeras och försvinna på grund av inhägnaden. Endast en trång promenadstig förbi Borgberget utmed ett stängsel återstår. Även våra vilda djur som rådjur, harar, grävlingar och räv berövas på sin natur och försvårar flyktvägar för dessa. De undrar om förslaget att i stället utöka förskoleverksamheten på Solviksängen.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Placering av ny byggnad längre söderut underlättar för transporter och innebär minskad skuggning av naturmarken mot norr.

Angående bullernivåerna, se kommentar ovan. I övrigt se kommentarer under rubrik Trafik, Natur och Alternativa platser nedan.

JS, MS

De närboende tillstyrker inte planförslaget i nuvarande form och avser att överklaga beslutet. De anser att planförslaget innebär att en betydande del av Borgbergets naturpark tas i anspråk för bebyggelse och förskolegård. Att förskolan ersätter befintlig förskola är missvisande. Planförslaget innebär en permanent lösning och en markant utökning av det befintliga, tillfälliga förskoleområdet med ianspråktagande av värdefull natur- och parkmark som konsekvens. När det tillfälliga bygglovet på Korsvägen beviljades menade Staden att det skulle vara just tillfälligt och att marken därefter skulle återställas. Trots detta har nu Staden valt att bortse från tidigare ställningstaganden, utifrån motiveringen att det saknas förskoleplatser i Bromma.

Skogsområdena i redan förtätade områden är begränsade. Förtätas dessa områden ytterligare, begränsas människors möjlighet till rekreation i naturen och för djurens skull. De påpekar att de

dagligen har bland annat rådjur, rävar, harar och grävlingar i trädgården. Natur- och parkområdet har stor betydelse för trivselvärdet för boende i området och används flitigt för lek, motion och annan rekreation. Området har bedömts vara skyddsvärt i olika avseenden, bland annat i Stockholms översiktsplan. Planområdet ligger även inom område klassat som livsmiljö för skyddsvärda arter i utkanten av ett utpekade ESBO-område. Dessa förhållanden behandlas i princip inte alls i planbeskrivningen, och någon utredning av planförslagets negativa påverkan på dessa viktiga intressen presenteras inte. Planförslaget innehåller knapphändigt med avvägningar avseende enskildas intresse av att bevara den befintliga natur- och parkmarken inom planområdet.

En ökning av antalet barn skulle medföra en avsevärd ökning av biltrafik, gång- och cykeltrafik. Trafiksituationen i området är redan idag mycket ansträngd, särskilt under tider för hämtning och lämning. Det innebär ökad risk för trafikolyckor med barn inblandade samt ökad bullernivå, vilket både medför störningar för boende i området och försämrar miljön för barnen på förskolan.

Planförslaget saknar tillräckliga utredningar av förslagets påverkan på trafik- och bullersituationen i området i anslutning till planområdet. Den trafik- och bullerökning som planförslaget skulle medföra innebär även fara för människors hälsa och säkerhet samt utgör en betydande olägenhet för boende i området. Planförslaget kan därmed inte antas i nuvarande form. Att hävda att förslaget kan bidra till en tryggare miljö i anslutning till förskolan anser de vara godtycklig gissning. I detta fall vill staden fördubbla antalet barn på förskolan. Att tro att två tillkommande parkeringsplatser kommer att lösa problemet med felparkerande föräldrar vid hämtning och lämning, är naivt. I trafikutredningen anges att riskerna både kan öka eller minska. De ifrågasätter att ökad trafik och fler folk i rörelse kan leda till minskade risker. Att genomföra utbyggnaden av vändplan torde vara en skild fråga från utbyggnaden av förskolan, då den borde gå att genomföra ändå.

Det finns ett antal alternativa, mer lämpliga platser i Bromma där en ny eller utökad förskola istället skulle kunna placeras. Förskolan vid Solviksängen erbjuder bättre parkeringsmöjligheter och påverkar ett lägre antal boende.

De närboende anser att planen har tagits fram enbart för att den nuvarande förskolebyggnaden är planstridigt uppförd med tillfälligt bygglov. Denna omständighet innebär dock inte att nuvarande markanvändning är lämplig. Tvärtom avser det tillfälliga bygglovet just ett tillfälligt ianspråktagande av mark som är avsedd för annat

ändamål, med avsikten att denna användning ska upphöra vid bygglovets utgång.

I första hand vill vi att planförslaget dras tillbaka och att marken återställas. Om Staden beslutar att anta en detaljplan i enlighet med planbeskrivningen avser vi att överklaga beslutet. I andra hand bör förskolan begränsas till den storlek den har idag. I tredje hand bör förskolegården ritas om så att gården förläggs längs med Äppelviksskolans skolgård. På så vis kan en större del av skogen lämnas orörd, och olägenheterna för de boende i området minskar.

I fjärde hand vill vi att om detaljplanen vinner laga kraft och utformningen av förskolan kvarstår, att det staket som idag planerats vid förskolan ersätts av ett grönmålat bullerplank för att minska olägenheter i form av ljud och insyn och att den grind som är planerad i anslutning till trappan från Klövervägen tas bort.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Bullerplank eller liknande mellan förskolegården och bostäderna förslås inte. Ljudnivåerna har inte utretts. Kontoret bedömer dock att nivåerna är acceptabla. I övrigt se kommentarer under rubrik Trafik, Natur och Tidigare bygglov och alternativa platser nedan.

Övriga

Äppelviksskolan, tf rektor, bitr. rektor, administrativ chef.
Äppelviksskolans parkering är rörig morgontid då föräldrar lämnar barn med bil och använder bilparkeringen som avlämningsplats samtidigt som skolpersonal parkerar sina bilar och skolans cyklande elever passerar bilparkeringen för att komma till cykelparkeringen på skolgården. Parkeringen är relativt smal vilket gör att vid avlämning kan bilarna inte vända utan backrörelser. Parkeringen kan inte nyttjas som vändplan där bilarna kan köra runt utan backrörelser.

Sikten vid utfarten från parkeringen till Alviksvägen är mycket begränsad. Idag ser man gångvägen längs med Alviksvägen från höger sida först när bilen korsar den. Utfarten är ett problematiskt område med mycket hög olycksrisk. Bilar kör ut efter avlämning samtidigt som gående och cyklande elever kommer till skolan på morgonen, bilar kör ut under dagen samtidigt som gångtrafikanter passerar skolan. In- och utfarten är dessutom smal och det saknas utrymme för två bilar att mötas vilket leder till att mötande bilar behöver backa för att släppa fram varandra.

Trafiksäkerheten är redan idag mycket låg morgontid och skolan befarar att den kommer bli ännu lägre när trafiken ökar. Risken för olyckor kommer att vara stor för de som går och cyklar till skolan samt de som går längs med den planerade gångytan/trottoaren utmed skolans fasad.

En cykelparkering på grönområdet mellan Alviksvägen och skolans B-hus föreslås med en infart vid nuvarande mopedparkering. Eventuellt kan ytterligare infart till cykelparkeringen byggas ifrån Alviksvägen. Skolan påpekar att grönområdet inte i nuläget används till något speciellt av skolan och vi har heller inte noterat att den används av någon annan. Grönområdet är tillräckligt brett för två rader med cykelställ utan att skolans fasad eller träd och buskage mot Alviksvägen berörs. Skolan bedömer att detta leder till en ökad trafiksäkerhet för skolans cyklande elever då de inte behöver passera varken infarten till bilparkeringen eller den utökade vändplanen.

Skolan önskar att Äppelviksskolans bilparkering flyttas norrut i syfte att skapa utrymme för den planerade gångytan/trottoaren och bredda parkeringen. Då kan sträckan mellan infarten vid Alviksvägen till förskolan bli en gångyta/trottoar som inte är inom bilparkeringen eller vändplanen och bilarnas möjlighet att vända utan/med få backrörelser ökar.

Skolan önskar att in- och utfarten mot Alviksvägen breddas så bilar kan mötas samt att sikten förbättras.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Skolans förslag till förändringar är möjliga att genomföra utanför planområdet. Kontoret ser en lösning med ytterligare cykelparkering väster om skolan som en bra lösning att minska cyklar på angöringsgatan. Det hanteras separat utanför detta planärende. Se kommentarer under rubrik Trafik nedan.

Äppelviksskolans föräldraförening

Föräldraföreningen anser att en backningsfri vändplan är omöjlig då lastbilar backar intill lastkajen med matleveranser samt renhållningsfordon som backar intill sopstationerna som planeras för förskolan.

Skolans bilparkering, leveranser med tunga transporter, cyklar, moppebilar, elever och förskolebarn ska samsas på samma yta. Det som har ändrats är att ytan nu ska tillåta lastbilar vända framför förskolan istället för att backa ut till Alviksvägen. Något föreningen

är skeptiska till då bilar med största sannolikhet kommer att blockera ytan vid lämningsstid på morgonen.

Infarten till skolan är trång, bilar kan inte mötas, och sikten mot norr är obefintlig. Detta i kombination innebär backande bilar vid möte samt hög risk för olyckor mellan gående, cyklister, moped, bilar och tunga transporter. Att man å ena sidan från Trafikkontorets håll jobbar stenhårt med säkra skolvägar samtidigt som man tillåter sådana här farliga trafiklösningar är anmärkningsvärt.

Äppelviksskolan är extremt trångbodd, man har redan flera baracker på baksidan samt får förlägga stora delar av gymnastiken på Stora Mossen IP. Skolan saknar även ett tillagningskök. Det är anmärkningsvärt att utbildningsförvaltningen släpper igenom ett förslag som starkt begränsar möjligheten till framtida utbyggnad av skolan. Grundskolor är generellt mycket större än förskolor och är de befintliga går de inte att flytta. Att placera en ny förskola är i förhållande enklare, även om det är en utmaning i vår stadsdel.

Att man tar delar Borgberget är inte idealiskt, vare sig ur grönområdesperspektiv eller ur medborgarperspektiv. Äppelviksskolan utnyttjar Borgberget både som rekreation men även för lektion.

Föreningen efterlyser en detaljerad plan för hur säkerhet och störningar i samband med byggnationen ska undvikas för skolans elever och personal, då byggnationen kan antas att pågå under en längre tid med buller och tung trafik i omedelbar anslutning till elevernas skolväg samt tid i skolan.

Föreslagna trafiklösningar från Äppelviksskolan bifalles av föräldraföreningen då dessa markant förbättrar trafiksäkerheten, särskilt förslaget om att flytta skolans cykelställ ifrån skolgården till skolans framsida mot Alviksvägen.

Förskolor behövs i Bromma, men för att göra det här förslaget säkert för elever och barn behövs en radikalt annorlunda lösning för trafiken.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Under byggtiden görs åtgärder för att minimera störningar.

Kontakt bör tas med skolan. I övrigt se kommentarer under rubrik Trafik nedan.

Äppelviksskolans skyddsombud

På Äppelviksskolan går ca 700 elever och ca 60 personal. Huvuddelen av dem anländer mellan kl 07.30- 08.30. Det är gemensam entréväg för gångtrafikanter, cyklande, moped- och bilburna. Dessutom tillkommer dagliga lastbilstransporter, såsom leveranser av färdig mat till skolkök, avfall, utrustning och material till skolan samt även regelbundna leveranser av virke till undervisningen. Även utryckningsfordon kommer i förekommande fall köra på dessa ytor. Dessa trafikanter skall enligt förslaget samsas om vägutrymme och parkeringsplatser med en utvidgad förskola. Det finns skäl att tro att många av förskolebarnen lämnas av föräldrar med bil. En stor del av Äppelviksskolans elever anländer med cykel och passerar både entrévägar, parkeringsplatsen och nedfart till skolgården på baksidan där cyklarna parkeras. Dessutom är sikten skynd på flera ställen. Även om separat gångväg anordnas på delar av området blir det svårt att förhindra möten på infarten från Alviksvägen. Cyklande elever delar gatuyta med föräldrar som tar bil och lämnar på förskolan. Parkeringsplatserna kommer troligen att vara upptagna när många av de bilburna föräldrarna ska ställa upp fordon för att lämna sina barn och det blir än mer trångt med ytterligare bilar som ställs upp.

Kombinationen av lastbilar, personbilar, ev utryckningsfordon, cyklar, mopeder och gående innebär hög risk för att påkörningsolyckor kommer att inträffa. Även under byggtid kommer olycksrisker att finnas och behöver minimeras. Skyddsombudet begär att förskolans angöring ej sker via skolans område, eller begränsas så att bilar ej tillåts köra in på området.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Se kommentar under rubrik Trafik nedan.

Synpunkter inkomna under samråd och granskning som ej tillgodosetts

- Planarbetet bör avbrytas.
- Förskolegården bör inte utökas inom skogsmark.
- Ytterligare åtgärder för att minska eventuella störningar för närboende.
- Ytterligare trafiksäkerhetshöjande åtgärder utanför planområdet.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande**Trafik**

Flera närboende och representanter för Äppelviksskolan påpekar en problematisk trafiksituation idag vid Äppelviksskolans parkering samt på Korsvägen.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Inom planområdet föreslås trafiksäkerhetshöjande åtgärder i form av större vändplan, som minskar behov av backningsrörelser vilket ses som den mest trafikfarligt rörelsen, samt ny gångyta. Flera förbättringsåtgärder avses att göras i samband med utbyggnaden av förskolan i form av utökad skyltning, kantsten, pollare vid infart med mera. Detaljplanen hindrar inte att ytterligare trafikåtgärder kan utföras för att förbättra dagens situation. Antalet transporter bedöms inte öka nämnvärt vid en större förskola då istället mängden materiel per leverans ökar. Korsvägen ses inte som den huvudsakliga entrén för trafik till förskolan. Det är dock troligt att den kommer att nyttjas av föräldrar, men dock inte för transporter. Här föreslås inte befintlig situation förändras, men reglering genom parkeringsavgifter och till exempel stoppmöjlighet på Korsvägen skulle kunna införas. Detta hanteras inte i detaljplanen utan i separata beslut.

Natur

Flera närboende anser att Borgbergets naturområde är värdefullt för natur och rekreation och bör inte bebyggas. Marken bör återställas till naturmark, alternativt att förskolegården inte utökas.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Planförslaget innebär att skogsmark minskar. Kontoret bedömer att en rimlig avvägning gjorts mellan behovet av förskoleplatser och påverkan på skogsområdet. Skogsmarken har inte bedömts ha höga naturvärden. Läget bedöms gott för att placera en förskola på platsen med direkt tillgång till skogsområdet för lek och utepedagogik. Att placera förskolegården längre söderut utmed skolans gård bedöms innebära att skolans gård skärs av från skogen och har därmed bedömts som en sämre lösning.

Tidigare bygglov och alternativa platser

Flera närboende påpekar att förskolans bygglov var tidsbegränsat och att marken därefter skulle återställas. Flera som yttrat sig förespråkar förskola vid Solviksägen eller på annan plats.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Behov av förskolor med permanent bygglov behövs i Bromma som helhet och detaljplaneprocessen är en prövning om en förskola är lämplig på platsen. Stadsbyggnadskontoret jobbar aktivt, tillsammans med exploateringskontoret och stadsdelsnämnderna, för att lokalisera framtida förskolor på lämpliga platser. Alternativa platser undersöks, men flera är av olika anledningar olämpliga eller behövs för kompletterande förskolor. Flera platser

behöver utredas och den nu aktuella platsen vid Äppelviksskolan är en av de som bedömts mer lämpade för förskola.

Gestaltning

Gestaltningen av förskolan har diskuterats vidare inom stadsbyggnadskontoret och en ljusare färgsättning, mer liknande Äppelviksskolan, har bedömts kunna vara önskvärd.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Planförslagens bestämmelse att huvudbyggnaden ska utformas med fasadkulör med minst 50% svärta föreslås tas bort. Utformningen föreslås hanteras i samband med bygglovgivning och ska då ge en god helhetsverkan. Hög ambition bör läggas vid fasadens utformning och omsorg om detaljer.

Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande

Planförslaget bidrar till att antal förskoleplatser i Bromma kan bevaras då förskolor med tidsbegränsade lov går ut. Kontoret bedömer att planförslaget innebär en rimlig avvägning mellan behovet av förskoleplatser och påverkan på befintligt skogsområde. Marken bedöms lämplig för förskola och den naturmark som tas i anspråk är relativt begränsad. Större träd säkras med bestämmelser kring trädfallning.

Planförslaget möjliggör att större vändplan kan anläggas vilket innebär en mer trygg varuhantering utan backande fordon. Ytterligare trafiksäkerhetshöjande åtgärder föreslås. Kontoret bedömer att en rimlig hänsyn tagits till risk för störningar och att de störningar som kan uppkomma ändå motiverar en förskola på platsen. Kontoret föreslår att bestämmelse kring fasadfärg tas bort. Justeringen bedöms utgöra en redaktionell ändring.

Kontoret föreslår att förslag till detaljplan antas.

Karin Norlander
planchef

Maria Borup
stadsplanerare